

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 10P/117/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8724202754
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Krasňan
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2024:8724202754.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Sp. zn.: 10P/117/2024

Sp. zn.: 10P/117/2024 - 23

A.:B.:C.:XXXX:XXXXXXXXXX.X
8724202754

Okresný súd Poprad, sudcom JUDr. Františkom Krasňanom, vo veci starostlivosti o mal. D. E., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom u pestúnov F. G. E., nar. XX.X.XXXX a H. I. E., nar. XX.X.XXXX, obaja bytom J. – K., L. XXXX/X, t. č. umiestnený v M. N. D., I. XXX, XXX XX D., zast. procesným opatrovníkom I. G. E., vyšším súdnym úradníkom Okresného súdu Poprad, dieťa rodičov: O. E., nar. X.X.XXXX, bytom P., Q. R. X a otca neuvedeného, v konaní začatom na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, odbor sociálnych vecí a rodiny so sídlom Poprad, Hraničná 667/13, o uloženie opakovaného výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

Sp. zn.: 10P/117/2024

I. Nariaduje opakované výchovné opatrenie na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov mal. dieťaťa pobytom v zariadení počnúc dňom 1.8.2024 na najdlhšie šesť mesiacov v zmysle § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine a umiestňuje mal. D. E., nar. XX.X.XXXX, rodičov O. E., nar. X.X.XXXX a otca neuvedeného, toho času v starostlivosti M. N. D. a trvale bytom u pestúnov F. G. E., nar. XX.X.XXXX a H. I. E., nar. XX.X.XXXX, obaja bytom J. – K., L. XXXX/X do M. N. D., I. XXX, XXX XX D..

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Sp. zn.: 10P/117/2024

1. Návrhom z 27.6.2024 žiadal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad o uloženie opakovaného výchovného opatrenia u mal. dieťaťa, a to pobytovou formou v zariadení najdlhšie na 6 mesiacov podľa § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine.

2. Návrh navrhovateľ odôvodnil potrebou úpravy rodinných a sociálnych pomerov u mal. dieťaťa, ktoré je toho času umiestnené v M. N. D. a u ktorého bola zároveň nariadená už v minulosti rozhodnutím súdu pestúnska starostlivosť. Zároveň však v inom konaní tunajšieho súdu bolo mal. dieťaťu nariadené výchovné opatrenie vo veci 10P/12/2024, a to uznesením o neodkladnom opatrení zo dňa 31.1.2024 na obdobie 6 mesiacov a mal. D. bol umiestnený v M. N. D., pričom uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť 7.3.2024 a maloletý bol v zariadení umiestnený v sprievode pestúna.

3. Ďalej v návrhu upresnili, že už rozsudkom tunajšieho súdu 15P/452/2009 zo dňa 18.12.2009 boli mal. D. ustanovení manželia F. G. E. a H. I. E. za poručníkov. Rozsudkom Okresného súdu Nitra vo veci 24P/306/2008 zo dňa 29.1.2009 súd pozastavil matke O. E., nar. X.X.XXXX výkon jej rodičovských práv a povinností vo vzťahu k starostlivosti o mal. D.. Mal. dieťa bolo rozsudkom Okresného súdu Nitra 24P/192/2009 zverené do spoločnej pestúnskej starostlivosti uvedeným manželom. Spisová dokumentácia D. E. a jeho pestúnov je vedená na oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ÚPSVaR Poprad od r. 2012. Pestúni sa osobne a riadne starajú o maloletého a zabezpečujú mu starostlivosť v ich domácnosti spolu s ich vlastnými mal. deťmi. Maloletý je veľmi talentovaný v hre na husliach. Rôzne osobnosti v tejto oblasti majú o neho záujem práve pre tento jeho talent. Prešiel talentovými skúškami a bol prijatý na konzervatórium v Bratislave a v Košiciach, avšak správa sa veľmi nezodpovedne k štúdiu svoj talent nezveľaďuje, má neadekvátne sociálne správanie a vyrába konflikty, vyskytli sa u neho krádeže v škole aj v domácnosti. V poslednom období jedného roka odmietal pestúnsku rodinu, rodinných príbuzných, pravidlá určené doma i v škole a vyhľadával kamarátov, keďže nie je k sebe kritický a neuvedomuje si, že koná nesprávne. Je potrebná u neho zvýšená miera pozornosti tam, kde sa vyskytne výchovný alebo iný problém. Navrhovateľ uviedol, že s rodinou a dieťaťom pracovali aktívnejšie od mája 2002, kedy boli u dieťaťa výchovné problémy doma i v domácnosti, boli vykonané viaceré pohovory na odd. soc. kurately, do spolupráce bol zapojený aj psychológ z RPPS. Pred nástupom na konzervatórium v Bratislave bol umiestnený v O. N. K. M. na 6 mesiacov. V záverečnej správe bol odporúčaný návrat do domáceho prostredia a odporúčané pokračovať v psychologickom vedení. Za posledné obdobie, kedy D. nastúpil do školy, nastali rôzne zmeny a u D. sa začali prejavovať vážne výchovné problémy, a to v škole i na internáte. Skoro zo všetkých predmetov neprospieva, hrozí mu prepadnutie na pol roka, nevie hospodáriť s financiami, všetky peniaze, ktoré mu pestúni dávali, vždy dokázal minúť za pár dní. Pestúni museli nastaviť všetky platby tak, aby bolo v škole všetko zaplatené a D. posielali iba menšie vreckové. D. prišla aj exekúcia z dopravného inšpektorátu, nakoľko nezaplatil pokutu, nepovedal to pestúnom a vzrástlo to až na 130 €. Pestúni to zaplatili. D. z internátu nechodil domov do Popradu k pestúnom, ale prespával u rôznych ľudí v Poprade, zdržiaval sa v nočných kluboch. Pestúni vôbec nevedeli, kde sa nachádza. D. opätovne ukradol pestúnom väčší obnos peňazí a pestúnka to riešila aj na polícii. Krádeže boli aj na internáte. V mesiaci november 2023 bol prichytený v Tesco ako kradol a bola mu daná aj bloková pokuta vo výške 10 €. Tunajšie oddelenie počas celého obdobia bolo v kontakte s pestúnmi aj s D., boli vykonávané pohovory a poskytované sociálne poradenstvo. Navrhovateľ sa snažil ustáť nejakým spôsobom danú situáciu, aby D. mohol študovať na konzervatóriu, nakoľko je nadpriemerne nadaný v hre na husliach. Situácia sa však začala vyhrocovať až tak, že bolo potrebné zvolať prípadovú konferenciu, na ktorej boli účastní aj soc. kurátor, psychológ, pestúni a D.. Na prípadovej konferencii sa pestúni vyjadrili, že chcú zrušiť pestúnsku starostlivosť, nakoľko dlhodobá situácia s D. je už neudržateľná, je ohrozované ich psychické zdravie, pretrváva u nich absolútna nedôvera. Sociálny kurátor bol priebežne informovaný o situácii a prišlo mu už aj predvolanie na Okresný úrad v Poprade vo veci priestupku proti majetku, ktorý sa konal dňa 16.01.2024. D. bol viackrát upozorňovaný, že ak nenastane u neho pozitívna zmena v správaní, môže byť u neho zrušená pestúnska starostlivosť. Aktuálna situácia je v rodine taká, že pestúnka I. E. je zamestnaná ako zdravotná sestra v Nemocnici v Poprade a pestún G. E. je v starobnom dôchodku. Okresným vlastného príjmu poberali pestúni príspevok na podporu náhradnej rodinnej starostlivosti spolu s detskými prídavkami.

4. Oddelenie sociálnej kurately navštívili maloletého v M. N. D. v dňoch 21.2., 23.4. a 11.6.2024. Maloletý sa pokúsil 19.5.2024 o útek zo zariadenia. Hliadka OO PZ v Košiciach ho našla a predviedla po tom, čo sa sám prihlásil. Celkovo to bol druhý pokus o útek zo zariadenia. Prvý pokus o útek bol dňa 7.2.2024, a to niekoľko dní po nástupe do zariadenia. D. naďalej prejavuje záujem o štúdium na E.. Dňa 21.5.2024 sa v zariadení konala prípadová konferencia za účasti pestúnov. Bol vykonaný pohovor aj so soc. pracovníčkou a psychologickou ohľadne aktuálneho stavu, v rámci reedukácie je aj naďalej potrebné výchovné opatrenie na ďalších 6 mesiacov. Navrhovateľ pre súd uviedol, že pre D. a pre jeho napredovanie je nevyhnutné, aby sa naďalej udržiaval kontakt s pestúnmi. Biologická matka nikdy o D. neprejavovala žiaden záujem. Sociálny kurátor spolu so zamestnancami zariadenia usúdili, že aktuálne sú u neho vhodné hosťovské pobyty u pestúnov. Uloženie opakovaného výchovného opatrenia má výchovný charakter počas prevýchovného procesu a v ústavnom zariadení si Tomáš osvojuje sprísnený režim, a zariadenie sa zameriava na reedukáciu emocionálne, sociálne a mravne narušeného dieťaťa, preto odporúčali pokračovať v procese a navrhovateľ žiadal z uvedených dôvodov vydať rozhodnutie súdu, ktoré by bolo na prospech mal. dieťaťa.

5. Zo správy Reedukačného centra Tornaľa pre odd. soc. kurately vyplynulo, že mal. D. bol prijatý do ich zariadenia z pestúnskej rodiny z dôvodu opakovaných bitiek, bol v nevhodnej partii, pestúni

mali vedomosť o tom, že on je vodcom skupiny mladistvých napádajúcich ľudí v parku a na ulici. Aktuálne prebieha trestné konanie v tejto veci. Podľa vyjadrenia pestúna sú v rodine veľmi narušené vzťahy, adaptačný proces u mladistvého bol sťažený, ťažko si zvykal na uzavretý režim zariadenia. V Bratislave bol zvyknutý na úplne iný spôsob života, preto sa v centre raz pokúsil o útek a raz aj ušiel. Po opakovaných rozhovoroch si uvedomil dôsledky svojich nevhodných reakcií a začal korigovať svoje správanie. Spolupráca s ním je dobrá, rešpektuje autority a ochotne plní zadané úlohy. V šk. roku 2023/2024 bol zaradený do 1. ročníka SOŠ pri M. D. – stavebná výroba, vo vzdelávaní napreduje. Komunikácia je slušná, v šk. prostredí je jeho správanie bez výraznejších problémov. Ľahko nadväzuje kamarátske vzťahy, občas sa správa infantilne, v záťažových situáciách však potrebuje opakovane vysvetliť situácie a ich dôsledky. Aktuálne si svoje povinnosti plní, potrebuje však pritom kontrolu. Rád sa zapája do športových činností, má dobré sociálne zručnosti a stará sa o svoje okolie, je spofahlivý. Je však ovplyvniteľný a má pocity menejcennosti, čo sa týka jeho slabých stránok. Pestúnom bolo pri jeho umiestnení odporúčané, aby ho kontaktovali, oni tak však neurobili, neskôr pestúni znova začali nadväzovať vzťah s D., ich záujem je aktuálne minimálny. Dňa 21.5.2024 sa uskutočnilo aj osobné stretnutie D. s jeho pestúnmi na pôde centra, jeho zdravotný stav je dobrý. Ide o osobnosť pubescentnú, mierne infantilnú vo vývine, má dobré rozvinuté sociálne zručnosti, v hodnotovom systéme je potrebná mierna korekcia a má rezervy v ovplyvniteľnosti a tiež zvládání záťažových situácií, v týchto oblastiach potrebuje korekciu, preto odporúčajú pokračovať v procese reedukácie v M. D. formou ďalšieho výchovného opatrenia.

6. Súd ustanovil uznesením zo dňa 11.7.2024 v konaní procesného opatrovníka I. G. E., vyššieho súdneho úradníka na zastupovanie dieťaťa v tomto konaní.

7. Pestún ospravedlnil svoju neprítomnosť na pojednávaní zo zdravotných dôvodov a s návrhom na uloženie opakovaného výchovného opatrenia súhlasil, lebo u D. zatiaľ nedošlo k žiadaným sociálnym zmenám. Ďalej sa vyjadril, že nesúhlasí s vyjadrením reedukačného centra, že začal zlyhávať jeden prvok náhradného rodinného systému a že mali vedomosť o jeho partii a jeho trestnej činnosti, lebo v tom čase mal byť na nácviokoch folklórneho súboru v ZUŠ a na sedení u psychológa. Práve preto, že rodina tieto nezrovnalosti zistila, kontaktovali sociálnu kuratelu a mal. D. nastúpil do diagnostického centra, čo však nemalo žiadny účinok a následne nastúpil do reedukačného centra. Pri nástupe ich informoval riaditeľ reedukačného centra o procese adaptácie v dobe 3 mesiacov, kedy D. nemal žiadne kontakty s vonkajším svetom. Úroveň jeho hry na husle sa počas pobytu v RC značne znížila. Svoj nezáujem o hru prejavil aj doma na mimoriadnej dovolenke. Pestún uviedol, že husle používa ako rekvizitu na opútanie pozornosti a mal predstavu, že bude môcť zariadenie samostatne voľne opúšťať z dôvodu návštevy ZUŠ.

8. Z predloženej správy súdu z M. D. vyplýva, že RC odporúča pokračovať v procese reedukácie v M. D. formou ďalšieho výchovného opatrenia, lebo je potrebné maloletého korigovať, keďže je to osobnosť pubescentná, mierna infantilná, má dobre rozvinutú sociálnu zručnosť, jeho hodnotový systém je správne orientovaný, avšak potrebné sú mierne korekcie. Maloletý ochotne spolupracuje a v komunikácii a prístupe k ľuďom dominuje úctivý prístup, má rezervy v ovplyvniteľnosti a v jeho zmysľaní absentuje dôslednosť. Jeho stratégie zvládania záťažových situácií sú taktiež nevyspelé. V týchto oblastiach potrebuje korekciu. Jeho zdravotný stav je dobrý. Bolo už uskutočnené aj osobné stretnutie s jeho pestúnmi na pôde centra, je zaradený do 1. ročníka SOS pri M. N. D. v odbore stavebnej výroby a vo vzdelávaní napreduje, komunikácia je slušná, k vychovávateľom a ostatným dospelým osobám v centre je slušný a komunikatívny. V centre si plní svoje povinnosti, zapája sa do športových činností, krásne hrá na husliach. Pôvodne si ťažko zvykal na uzavretý režim zariadenia. Podľa vyjadrenia pestúna sú v rodine veľmi narušené vzťahy.

9. Podľa § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

10. Podľa § 120 CMP, súd rozhoduje vo veciach starostlivosti súdu o maloletých rozsudkom, ktorý okrem všeobecných náležitostí obsahuje aj poučenie o spôsoboch výkonu rozhodnutia.

11. Podľa § 132 písm. a), b) CMP, pojednávanie netreba nariadiť, ak sa má za to, že ten, kto podľa navrhovateľa právo porušuje, proti návrhu nemá námietky alebo na rozhodnutie vo veci postačujú účastníkmi predložené listinné dôkazy a účastníci sa práva účasti na pojednávaní veci vzdali alebo s rozhodnutím veci bez nariadenia pojednávania súhlasia.

12. Súd posúdením podaného návrhu zo strany Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Poprade, ako aj oboznámením sa so správami z Reedukačného centra Tornaľa, písomným vyjadrením pestúnov, oboznámením sa s pripojenými spismi vo veci 10P/12/2024 a 24P/192/2009 vo veci Okresného súdu Nitra a ďalšími listinnými dôkazmi dospel k záveru, že návrh podaný zo strany navrhovateľa je dôvodný a je mu potrebné vyhovieť.

13. Navrhovateľ, a to Úrad práce, soc. vecí a rodiny týmto návrhom požiadal súd o uloženie opakovaného výchovného opatrenia u maloletého, u ktorého až doposiaľ prebiehala reedukácia v reedukačnom centre a výchovný proces nariadeným neodkladným opatrením, pričom reedukačný proces po šiestich mesiacoch jeho trvania má byť ukončený, a preto navrhovateľ požiadal súd, aby sa v zabezpečení úpravy rodinných a sociálnych pomerov u maloletého dieťaťa pokračovalo pobytom v zariadení počnúc dňom 1.8.2024 na obdobie najdlhšie 6 mesiacov, lebo proces u maloletého vzhľadom na začatú prevýchovu i vzhľadom na jeho osobnosť je opodstatnený a odporúčanie pokračovať v danom procese reedukácie navrhlo aj reedukačné centrum. Keďže súd z pripojených listinných dôkazov, podaných správ, z pripojeného spisu vo veci 10P/12/2024 mal preukázané, že uloženie opakovaného výchovného opatrenia je na prospech mal. dieťaťa a je v jeho záujme vzhľadom na potrebu reedukácie u maloletého, u ktorého ide o osobnosť pubescentnú, mierne infantilnú vo vývine a v hodnotovom systéme je potrebné vykonávať korekcie, taktiež ho pozitívne viesť v jeho zmýšľaní i v záťažových situáciách, dosiaľ mu uvedený pobyt bol na prospech, a to aj vzhľadom na predchádzajúce komplikované správanie maloletého (opakované bitky na verejnosti, toho času prebiehajúce trestné konanie, jeho vodcovstvo skupiny mladistvých napádajúcich mladých ľudí na ulici a v parku), a najmä účasť mladistvého v nevhodnej partii a s tým súvisiace problémy, ktoré viedli k tak naštrbeným vzťahom a konfliktom v pestúnskej rodine, že zo strany pestúnov je nateraz kontakt s mladistvým minimálny, preto súd berúc do úvahy možnosť rozhodnúť opakovaným výchovným opatrením v zmysle § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine, ak je to potrebné, v záujme mal. dieťaťa, a ak dosiaľ nariadené výchovné opatrenia nevedli k úplnej náprave u maloletého, čo mal v danom prípade súd preukázané podanou správou z Reedukačného centra Tornaľa, vyhovel návrhu navrhovateľa v zmysle pokračovania prevýchovného procesu opakovaním v už uvedenom reedukačnom centre a týmto rozsudkom uložil mal. D. opakované výchovné opatrenie počnúc dňom 1.8.2024, lebo mal súd v plnom rozsahu za to, že je to v záujme mal. dieťaťa a bezpečnosť i stabilita prostredia, v ktorom sa bude zdržiavať, ako aj ochrana jeho duševného, telesného a citového vývinu bude naďalej zabezpečená sociálnymi pracovníkmi centra v tomto ústavnom režimovom zariadení, kde si bude naďalej osvojovať sprísnený režim a budú tu ďalej odstránené nedostatky v jeho sociálnej prispôsobivosti, v hodnotovej orientácii a zvládaní záťažových situácií, keďže vo všetkých týchto oblastiach je naďalej potrebná korekcia, ktorú mu poskytne uvedené režimové zariadenie, čím bude ďalej naplnený účel výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 3 cit. zákona. Súd zároveň prihliadal na to, že pokračovaním v uvedenom procese sa zavŕši reedukácia uvedenej osoby tak, aby táto splnila svoj účel v zmysle Zákona o rodine.

14. O trovách konania rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku vzhľadom na to, že sa jedná o konanie nesporné.

Poučenie:

Sp. zn.: 10P/117/2024

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní od doručenia uznesenia v 3 vyhotoveniach prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsudok je vykonateľný dňom jeho vyhotovenia.